

Pericopa Șmini - „Vin sau băutură tare să nu beți” (Levitic 10:9). Beția în tradiția evreiască [anul 5784]

Preoții la munca lor în Templu și dascălii de halacha (legi evreiești)

Preoților le-a fost interzis să bea vin sau băutură tare în timpul muncii în Templu: „Vin sau băutură tare să nu beți, nici tu și nici fiii tăi împreună cu tine, atunci când veniți la Cortul Întâlnirii ca să nu muriți - lege veșnică, peste generațiile voastre, ca să deosebiți între sfânt și profan și între necurat și curat și să predați copiilor lui Israel toate legile pe care Domnul li le-a vorbit prin Moise” (Levitic 10:9-11).

O băutură îmbelșugată care se termină cu beție poate să tulbure capacitatea de cugetare și conducere, puțința de a deosebi între sfânt și profan. Preotul este obligat de asemenea să-i învețe pe fiii lui Israel Tora și legile, iar cel care este beat, care este confuz nu poate să-i învețe cum este de dorit. Această interdicție se referă și la păcatul lui Nadav și Avihu și vine să anuleze posibilitatea de a lucra în Templu în stare de extaz și euforie. Munca pentru Dumnezeu, mai ales în Templu, trebuie efectuată cu mare emoție, dar fără să tăiem legătura cu realitatea și să păstrăm competența de a preda.

Din această cauză, preotul care a băut vin și s-a îmbătat și a lucrat în Templu, este osândit la moarte prin mâinile cerurilor și munca lui nu este acceptată. Dacă s-a îmbătat de la alte băuturi, el este condamnat la biciuală, iar munca lui este acceptată (Rambam, Biat HaMikdaș „Venirea Templului” 1:1-2).

Interdicția de a bea vin se referă la preoții care lucrează în Templu, însă ea este valabilă pentru oricine este merit să conducă sau să predea lecții. Rambam decide astfel (Biat HaMikdaș cap. 3): „Așa cum îi este interzis preotului să intre în Templu în stare de ebrietate, la fel este interzis oricărei persoane, fie cohen (preot), fie israel, adică indiferent de rang, să predea când este beat. Chiar dacă a mâncat curmale sau a băut lapte și are mintea tulburată să nu predea, că scrie „și să predați copiilor lui Israel” (Levitic 10:11).

„Omul poate greși din întâmplare sau intenționat, poate să fie treaz sau adormit sau beat...”

Înțelepții discută mult care trebuie să fie sentința cuiva care a omorât pe cineva fiind în stare de beție sau sub influența drogurilor. În Talmud ni se spune: „Un om beat va avea soarta care-l așteaptă oricum; dacă infracțiunea este cu pedeapsă de moarte - va fi omorât, dacă este cu biciuală - va fi biciuit. El este considerat la fel ca un om treaz, doar că este scutit de rugăciune. Rabi Hanina spune: toate acestea dacă nu a ajuns nivelul de beție a lui Lot (care nu știa că se culcă cu fetele lui); dacă a ajuns la beția lui Lot - este scutit de toate” (Talmud, tractatul Eruvin 65:a).

Bineînțeles că sunt înțelepți care nu sunt de acord cu această idee. Ei discută un eveniment, o nuntă în care cineva aruncă o bucată de sticlă pe perete și un ciob sare și lovește pe cineva la un ochi, iar acesta orbește. Ei spun că cineva care este beat criță este scutit în chestii de afaceri, dar în probleme de daune el nu este scutit. Și Rambam

(Hilchot Hovel umazik 1:11) scrie: „Omul poate greși din întâmplare sau intenționat, poate să fie treaz sau adormit sau beat – dacă și-a lovit semenul sau i-a dăunat cu bani semenului său – va plăti cu cel mai frumos din proprietățile sale”.

Opinia de bază a acestor înțelepți este că omul beat răspunde penal pentru faptele săvârșite, adică deține responsabilitate penală, fiindcă el însuși a hotărât să bea și s-a băgat în pacostea aceasta. Putem compara acestea cu legile moderne privind condusul mașinilor în stare de ebrietate sau drogare, care seamănă și sunt în aceeași ordine de idei.

Ei mai explică că aceea scutire de care am scris mai sus este doar o scutire din ceruri, însă daunele „pământești” sunt pedepsite fără nicio scuză.

Înțelepții din Talmud și învățătorii de morală ne avertizează și insistă să înlăture băutul până la beție și de asemenea consumul de droguri. Unul din multele spuse în surse despre această temă găsim în midrașul BeMidbar Raba 10:2: „Nu te uita la vin că se va înroși, iar când îți va arunca privirile în pahar, va merge drept (în unele traduceri în limba română: îi va aluneca ușor [pe gât])” (Proverbi 23:31). De ce duhul cel sfânt a avertizat omul să nu bea vin? „când se va înroși” fiindcă sfârșitul este sânge; el va săvârși o infracțiune a cărei pedeapsă este moartea; „când se va înroși”, că omul va tânji la sângele de menstruație sau la cel de gonoreea. Altceva: „va merge drept”, adică va merge drept spre infracțiuni și le aplică în zadar”.

Viața este menită să fie plină de semnificație și de miez pozitiv și nu de evadare din ele printr-o stare de tulburare a simțurilor, care îl pot aduce pe beat sau drogat la fapte rele și urâte de tot. „Beția este una din faptele omului rău, după alegerea lui” (Rambam, More Nevuhim [Călăuza șovăielnicilor] 3:8).